turat. Cu perseverența caracteristică oamenilor de știință, cu ingeniozitatea recunoscută a poporului român, cu tenacitatea celor îndrăgostiți de meseria pe care o îndeplinesc, au fost înlăturate toate piedicile și publicul a putut admira în voie multitudinea de forme și culori, precum și mișcările unduioase a speciilor din bazine. Rămîn o taină a lucrătorilor de la această instituție nenumăratele nopți petrecute pe întinsul apelor alături de brigăzile de pescari, lupta necruțătoare cu valurile sau cu năvoadele pline, înțepăturile dureroase ale unora dintre speciile capturate, precum și alte nenumărate greutăți de tot felul. Amabili, cu zîmbetul pe buze, sînt mereu prezenți printre acei care admiră speciile dinapoia geamurilor, dînd explicațiile de rigoare.

Dorința de a fi prezenți cu noutăți, de a oferi publicului autohton sau străin poposit pe litorarul românesc, instituții de știință și cultură unde să-și petreacă o parte din timpul lor liber, a condus pe organizatori spre noi forme și formule de prezentare. O expoziție itinerantă pe tema *„Originea vieții și omului"* a circulat pe tot litoralul, prezentînd prin desene, fotografii, grafice și mulaje, firul evolutiv al viețuitoarelor din cele mai vechi timpuri pînă în zilele noastre.

Pentru omul neinițiat în cunoașterea constelațiilor, a diverselor stele și mișcarea acestora, cupola *Planetariului*, datorită aparaturii ultra moderne cu care este înzestrată, le oferă privelișlea unei nopți senine de vară, un cer spuzit cu milioane de stele. Ochiul versat al cercetătorului se descurcă prin acest labirint și cu ajutorul unei săgeți luminoase îți dirijează privirea spre punctul luminos de pe bolta artificială.

Un an mai tîrziu se dă în folosință *Observatorul astronomic* popular, împreună cu o platformă de observații în aer liber, creînd posibilitatea de a se face observații directe asupra astrelor.

Din spațiul interplanetar omul este coborît din nou pe Pămînt pentru a admira salturile grațioase și joaca delfinilor dresați din cadrul *Delfinariului* sau alunecarea lină și grațioasă a păsărilor de apă din *Microdeltă*. Două mori de vînt, tipic dobrogene, creează mediul ambiant al parcului de la Soveja.

Cea mai nouă unitate, în vîrstă de numai cîteva luni, *Muzeul mării* prezintă lumea mărilor și oceanelor, adunînd în cele trei încăperi specii de nevertrebrate și vertebrate de cele mai diverse forme și tipuri. O frumoasă colecție de alge ilustrează bogăția de necontestat a adîncurilor.

Preocupările colectivului științific de la *Complexul muzeal* nu s-au rezumat numai la latura expozițională, ci au fost îndreptate și spre latura de cercetare. În cadrul unor sesiuni, locale sau centrale, au fost comunicate 17 titluri, majoritatea fiind axate pe latura practică, cu implicații în economia națională. Sînt de reținut titluri ca *„Influența luminii și colorării plaselor de pescuit asupra rezultatelor pescuitului la specia Mugil cephallus și Trachurus trachurus"*; *„Metode de hrănire artificială a puietului de crap în primele stadii de dezvoltare, obținută în pepiniera piscicolă Ovidiu"*, *„Folosirea lui M.S.222 Sandoz în narcoza sturionilor"* etc.

Numeroase conferințe de popularizare a cunoștințelor cultural-științifice au purtat colectivul de muzeografi pe aproape toate meleagurile județului, Hîrșova, Albești, Negru Vodă, Băneasa, Horia, Ion Corvin și altele sînt nume de comune și sate unde s-au abordat probleme despre Universul infinit, interpretat în lumina teoriei marxist-leniniste. După expunerile teoretice urmau filme cu caracter științific sau observații directe cu ajutorul unei lunete de 63 mm. Observațiile și discuțiile, cu ocazia unor fenomene astronomice mai deosebite — Cometa Bennett, eclipsele de lună și soare — au subliniat precizia previziunilor științifice, puterea omului de a le cunoaște dinainte cu exactitate.

Fără a se declara mulțumiți de ce au realizat pînă în prezent, dornici de a veni în permanență cu noutăți, planurile de perspectivă și sprijinul permanent al organelor de partid și de stat ne dau certitudinea că noul *acvariu* și *terariu* cu o capacitate mult mai mare, *piscina de foci*, *expoziția de cristalografie* (valorificînd bogata colecție de mineralogie existentă în depozit), *parcul de distracție al copiilor* etc., vor traduce în fapt dezideratele preconizate.

Vasile IACOB

VALORIFICAREA ARTEI POPULARE ȘI A FOLCLORULUI DIN ȚARA BÎRSEI

În cadrul „Colocviilor brașovene", festivitate culturală devenită tradițională în viața orașului ardelean tumultuos și energic, Centrul județean de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă împreună cu Muzeul județean Brașov au organizat la Muzeul din Bran, la 21—22 octombrie 1972, o dezbatere pe tema „Perspective în valorificarea artei populare și folclorului în Țara Bîrsei".

Ca o sugestivă punere în temă, participanților (dr. doc. Mihai Pop, directorul Institutului de etnografie și folclor, C. Catrina, vicepreședintele Comitetului județean de cultură și artă, T. Graur, Institutul de etnografie și folclor filiala Cluj,

https://biblioteca-digitala.ro

Emilia Trocan, vicepreședintă a Cooperativei „Arta" — Brașov, T. Hașdeu, directorul Muzeului județean, V. Bușilă, muzeografi, artizani și meșteri populari, activiști culturali) li s-a oferit un popas folcloric în gospodăriile Secției în aer liber, la care și-au dat concursul cîntăreți, instrumentiști, dansatori din satele brănene (excepțional, un cîntăreț imitînd din buze cîntecul fluierului, sau grupul de bărbați din Bran jucînd „Brîulețul").

O mică expoziție ne-a înfățișat alături, comparativ, piese autentice de port și țesături, ca și creații inspirate de către acestea și lucrate în cadrul Cooperativei „Arta".

Realizările acestei unități brașovene sînt cunoscute și apreciate prin gustul și priceperea cu care s-a tradus în lucru inspirația după piesele populare, prin folosirea unor țesături cu fibre asemănătoare sau chiar identice celor populare, ca și prin interpretarea discretă a unor motive.

Discuțiile purtate au fost ample, suscitînd o serie de probleme interesante. Prof. dr. M. Pop a subliniat necesitatea cunoașterii substanțiale, științifice, a zonelor etnografice, studierea modelelor culturale tradiționale și contemporane; comportarea față de tradiție, adaptarea la condițiile moderne de viață a unor sate - satelit ar putea constitui teme vii de cercetare, șantiere deschise pentru etnografi, folcloriști, sociologi.

Un aspect foarte interesant este acela ridicat de directorul Căminului cultural din Zărnești, și anume educarea copiilor cu ajutorul școlii, al muzeelor, predarea unor noțiuni de cultură populară. Așa cum releva și E. Trocan (Coop. „Arta"), nu există manuale școlare de acest gen, nici chiar pentru școlile profesionale. Trebuie întărit și aportul școlilor populare de artă, mergîndu-se pe o îndrumare bună, tradițională.

Acolo unde s-au creat mici cercuri conduse de meșteri populari, ca la Avrig, jud. Sibiu — de mici țesătoare, sau la Crișiorul de Jos, jud. Bihor — olari, s-au obținut rezultate bune cu copiii, dar aceste exemple trebuie să se înmulțească în viitorul apropiat, înainte ca meșteșugurile populare să dispară (V. Bușilă, I. Frunteș-Șirnea).

Asistăm în ultimii 20 de ani la transformări rapide, radicale în viața satului (T. Graur), dar care nu trebuie să ducă la pierderea unor bunuri culturale cîștigate, la o alterare a gustului estetic (M. Pop).

Prin dispariția unor centre, puternice altădată, de olărit, piața a fost tot mai mult acaparată de o producție hibridă, pseudopopulară, fabricată la Corund, care se răspîndește și peste hotare, ca autentic românească (M. Pop).

Atît centrele meșteșugărești actuale cît și cele vechi ar trebui sprijinite și mai mult, pe linie de stat, găsindu-se noi forme de cooperare, oferindu-li-se unele produse necesare pentru munca lor (smalț de bună calitate, culori de lînă etc.), chiar încurajarea să cultive plante ca inul, cînepa, fibre care dau țesături extrem de frumoase și durabile (V. Bușilă).

Dată fiind utilitatea și frumusețea țesăturilor groase de lînă — cergi, țoale, procovițe, cît și cerința deosebit de mare a pieții — atît sătească cît și urbană — s-a propus să se încurajeze țesutul lor, reînființîndu-se pivele, din care nu mai există decît două, la Berivoiu din Țara Oltului (tov. Duicu — Fundata, C. Catrina).

Pentru cercetarea exhaustivă a zonei și elaborarea unor materiale de studiu, va lua ființă în prima jumătate a anului 1973 Asociația etnografilor și folcloriștilor din jud. Brașov, cu sesiuni periodice, la care vor participa cercetători consacrați sau amatori (C. Catrina).

În încheiere, cei prezenți au subliniat valoarea unor astfel de întîlniri de lucru, axate pe teme de stringentă actualitate.

Organizatorii au închinat această manifestare sărbătoririi a 25 de ani de la proclamarea Republicii.

V. BUȘILĂ

SESIUNEA DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE PE TEME DE ETNOGRAFIE DE LA CARANSEBEȘ

În zilele de 23—24 septembrie 1972 a avut loc la Caransebeș sub auspiciile Comitetului pentru cultură și educație socialistă al județului Caraș-Severin, ale Muzeului județean de etnografie și istorie locală din Caransebeș și Comitetului orășenesc de cultură și educație socialistă, o sesiune de comunicări științifice pe teme de etnografie și artă populară.

Punctul de plecare în organizarea acestei sesiuni științifice l-a constituit cursul de muzeografie etnografică, organizat în toamna anului 1971 de către Direcția Muzeelor din Consiliul Culturii și Educației Socialiste, la care au participat muzeografi de la diferite muzee și secții de etnografie din țară, acțiune care a avut ca scop, pe lîngă cercetarea etnografică a județului Caraș-Severin, și întocmirea colecției pentru Muzeul de etnografie din Caransebeș.

Tematica celor 46 comunicări incluse în programul sesiunii a cuprins pe lîngă temele studiate de participanții la cursul de muzeografie etnografică și comunicări ale unor specialiști cu experiență

https://biblioteca-digitala.ro